

Ceny Josefa Vavrouška za rok 2023

Ceny Josefa Vavrouška vyzdvihují činy pro zdravé životní prostředí a udržitelný rozvoj. Jsou udělovány Nadací Partnerství a připomínají předního českého ekologa, ministra životního prostředí tehdejší Československé federativní republiky J. Vavrouška, který zahynul 18. března 1995 ve slovenských Tatrách. Výběr laureáta provádí dvanáctičlenná porota složená z odborníků v oblasti životního prostředí, osobností veřejného života a zástupců Nadace Partnerství. Předání probíhá v prvním týdnu června – datum se váže ke Světovému dni životního prostředí, kterým je 5. červen.

Už čtyři ceny během slavnostního večera v Senátu dne 6. června 2024 mohla předat Nadace Partnerství spolu s příznivci a partnery Ceny Josefa Vavrouška a Ekozáseku roku. Poprvé udílel cenu i ministr životního prostředí Petr Hladík, a to za komunikaci či vzdělávání v environmentální oblasti.

„Letos jsme zaznamenali rekordní počet nominovaných snad ve všech kategoriích. Tolik úžasných osobností! Vybírat laureáty mezi oborovými špičkami i mladými environmentálními nadějami bylo opravdu těžké. Moc bychom si přáli, aby i nominaci vnímali lidé jako krásné ocenění jejich úsilí,“ přiblížil Vladimír Kořen, předseda poroty Ceny Josefa Vavrouška.

● Cenu Josefa Vavrouška v kategorii Dlouhodobý přínos získal RNDr. Jan Květ, CSc., dr. h. c. Stál u zrodu vědeckého výzkumu v oborech produkční ekologie rostlin a ekologie mokřadů v Československu, a také za českým termínem mokřad jako ekvivalentem anglického wetland. Zasloužil se o vznik chráněné krajinné oblasti Třeboňsko a zpoza železné opony dokázal prosadit, aby byl český výzkum produkční ekologie a ekologie mokřadů zařazen do programu UNESCO. V r. 2008 získal cenu Mezinárodního Ramsarského výboru Recognition of Eminence za zásluhy o stu-

1 Jan Květ, laureát Ceny Josefa Vavrouška v kategorii Dlouhodobý přínos, s ministrem životního prostředí Petrem Hladíkem

2 Zleva nositel Ceny ministra životního prostředí Jiří Jiránek, Martin Trávníček, který převzal cenu Ekozásek roku, a Jan (Hony) Květ. Foto K. Hlavatá (obr. 1 a 2), Nadace Partnerství

3 Šípatka střelolistá (*Sagittaria sagittifolia*) roste ve stojatých a pomalu tekoucích vodách, které byly předmětem výzkumu produkční ekologie v rámci programu UNESCO Člověk a biosféra. Tento mezinárodní program u nás pomohl prosadit J. Květ. Foto A. Kučerová

dium a ochranu mokřadů (více o J. Květovi také v Živě 2023, 4: CXX–CXXVI).

● Cenu Josefa Vavrouška v kategorii Výjimečný počin si odnesla Mgr. Petra Kolínská za oponenturu novely stavebního zákona i významnou roli v projektu Měníme

klima v legislativě, díky němuž došlo ke zlepšení zákonného prostředí v oblasti adaptace sídel na změnu klimatu. Vede Zelený kruh, kde se věnuje koordinaci projektů se zaměřením na klima. Jako pražská radní prosazovala udržitelný rozvoj města v oblasti revitalizace brownfieldů.

● Cenu ministra životního prostředí předal P. Hladík Ing. Jiřimu Jiránkovi, který stál v r. 1974 u zrodu hnutí Brontosaurus.

„Jiří Jiránek představuje generaci otců a matek zakladatelek moderní ochrany přírody a krajiny u nás. A koneckonců také samotného Ministerstva životního prostředí. Bez jeho přispění by v r. 1992 nevznikl zákon o ochraně přírody a krajiny, který platí dodnes. A hlavně díky neúnavné práci přivedl k zájmu o přírodu a životní prostředí desetitisíce mladých lidí,“ řekl při příležitosti předání ceny P. Hladík.

● Cena Ekozásek roku Nadace Partnerství pro mladé osobnosti do věku 26 let putovala do rukou ochránáře přírody Ing. Martina Trávníčka. Předseda spolku Pestré Polabí udržuje a obnovuje místní přírodní stanoviště s cílem zachovat velkou míru biodiverzity. Vyhledává přehlížené a neudržované lokality v okolí, provádí tam biologické průzkumy a obnovuje původní charakter starých sadů a mokřadních luk. Dnes již spolek pečuje o dvacítku různých lokalit.

„Cena Ekozásek roku měla letos poprvé vlastní porotu a já jsem měla tu čest, že jsem byla její součástí. Rozhodování bylo mimořádně náročné, protože nominovaných bylo mnoho a mezi nimi plno úžasných a velmi schopných mladých lidí: podnikatelé a podnikatelky, kteří ve své firmě pracují v souladu s udržitelností, starosta, influencerky, aktivní studentky, měli jsme zde i vývojářku, ochránce přírody nebo dramaturgyni filmového festivalu,“ uvedla Natálie Pažická, která slavnostní vyhlášení cen rovněž moderovala.

Letos v září by Josef Vavroušek oslavil 80. narozeniny. S myšlenkou založit a pojmenovat po něm ceny přišel jeho brněnský přítel ze studií, vězněný signatář Charty 77 Jiří Müller, který byl na počátku 90. let členem správní rady Nadace Charty 77. První laureáty byli touto nadací oceněni v r. 1996. Od r. 2004 udílení převzala Nadace Partnerství, která ceny dále inovuje.

Více informací a videozáznam slavnostního vyhlášení najdete na www.cenajosefavavrouška.cz.

